

В.В. ПАВЛОВА

К.п.н., доцент кафедри педагогіки
ОНУ імені І.І. Мечникова

ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Сучасне суспільство вимагає від випускника вузу не тільки певного рівня і об'єму знань, але і самостійності мислення, здатності до творчої діяльності, можливості ухвалення рішення і покладання на себе відповідальності за доручену справу. На перший план висувається завдання вдосконалення управління системою освіти, в якій вища школа є частиною безперервної освіти, що несе основне навантаження щодо формування майбутньої еліти нації, її духовного багатства. Демократизація суспільного життя неухильно спричиняє за собою перехід на демократичні рейки соціальних інститутів і припускає розмежування компетенцій на різних рівнях між органами управління освітою і навчальним закладом.

Завдання сьогодення запропонувати і впровадити в практику вищої школи прийнятні і найбільш перспективні форми суспільного управління, одним з яких є самоврядування, що підрозділяється на самоврядування викладачів і співробітників і студентське самоврядування. Це можливо в умовах студентського самоврядування на достатньо високому рівні його розвитку.

Проблемою становлення і розвитку самоврядування, розкриттю проблеми самоврядування у вищій школі займалися автори А. Алексюк, І. Бех, І. Грищенко, М. Кирилова, В. Коротов, Т. Кошманова, М. Лебедик, А. Макаренко, З. Малькова, Д. Мехонцева, А. Мінаєв, В. Петухов, М. Поташник, К. Потопа, І. Правдіна, М. Приходько, В. Радул, Ю. Рарог, С. Різниченко, Д. Ротман, М. Сметанський, О. Сухомлинська, О. Цокур, А. Чернишов, та ін.

Завдання студентського самоврядування полягає в тому, щоб допомогти студентам та аспірантам в їхній науковій, професійній та громадській роботі, налагодити побут та дозвілля студентів у студмістечках, посприяти в організації відпочинку тощо. А найважливіше завдання студентського самоврядування полягає в захисті інтересів студентів і аспірантів та їх узгодженні з інтересами адміністрації вищих навчальних закладів і держави. Ці завдання є важливими у зв'язку з інтеграцією України у Європейське співтовариство та перехід до

ринкової економіки, приєднання до Болонської угоди, в якій студентство розглядається як партнер, передбачають реформування всіх складових освітньої галузі. Крім того студентське самоврядування є важливим фактором розвитку і модернізації суспільства, виявлення потенційних лідерів, вироблення у них навичок управлінської та організаторської роботи з колективом, формування майбутньої еліти нації. Тому і студентське самоврядування потребує подальшого розвитку і збагачення новітніми демократичними ідеями. Успішна розбудова Української держави залежить від самосвідомості, самодостатності, ініціативності, активної життєвої позиції, наполегливої праці кожного молодого громадянина України.

Студентське самоврядування дуже часто в своєму розвитку та діяльності залежать від адміністрацій освітніх закладів. Така ситуація впливає на стан корупційних процесів, соціальної нерівності, відсутність незалежного контролю за якістю рівня освіти, ефективності використання бюджетних коштів у освітніх закладах.

Звісно, створення дійсно ефективною системи студентського самоврядування дуже складний та не легкий процес, який залежить від всього студентства взагалі, та бажання кожного окремого студента. Організація роботи органів студентського самоврядування повинна розпочинатися не з гасел, учасники студентського самоврядування повинні добровільно і свідомо взяти на себе відповідальність за реалізацію студентських ініціатив. Також ефективність діяльності студентського самоврядування визначається характером співпраці студентського активу з адміністрацією ВНЗ, ступенем довіри студентів до адміністрації на всіх рівнях. В процесі розвитку студентського самоврядування важливим є зменшення кількості байдужих студентів і тих, хто з недовірою ставиться до самої ідеї студентського самоврядування, яке зростає, коли студентські лідери характеризуються високими людськими, моральними якостями (почуттям відповідальності, доброзичливістю, щирістю, здатністю допомагати іншим), високим рейтингом у навчанні, участю у наукових конференціях, художньому і спортивному житті університету.

Для реалізації молодіжних програм, проектів спрямованих на розвиток управлінських навичок, збагачення інтелектуально-духовного потенціалу, підвищення професійно-культурного рівня студентської молоді можливі такі традиційні форми участі студентів у суспільному житті університету як старостат і студентський профком, а також створення тимчасових студентських самоврядних структур.

Отже, в контексті вимог демократизації суспільного життя в Україні, головних принципів Болонського процесу, нагальними стають завдання організації і розвитку ефективного студентського самоврядування, яке передбачає узгоджену взаємодію і динамічну творчу співпрацю всіх учасників навчально-виховного процесу на засадах гуманізму, культуротворення, правочинності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тертиченко Т. Студентське самоврядування - шлях до демократичних перетворень в освітніх закладах [Електронний ресурс]./ Т. Тертиченко. - Режим доступу <http://www.khpg.org/index.php?id=1144328420>
2. Буяльська Т.Б., Черняхович Т.В. Деякі проблеми розвитку студентського самоврядування у ВНЗ (з досвіду роботи у ВНТУ) [Електронний ресурс]./ Т.Б. Буяльська, Т.В. Черняхович. - Режим доступу <http://conf.vstu.vinnica.ua/himed/2006/txt/06btbzdr.pdf>
3. Камалетдинова А. Я. Самоуправление как средство повышения успеваемости студентов: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01/ А. Я. Камалетдинова - Челябинск, 1994.- 236 с.